

## Vedlegg A - Instruks om utvelgelse til høyere militære stillinger

### 1. Virkeområde

- 1.1 Denne instruksjonen gjelder for utvelgelse til militære stillinger på brigader-/flaggkommandørnivå og høyere, samt stillinger på oberst-/kommandørnivå i Forsvarsdepartementet, militære stillinger i attachetjenesten og militære stillinger i kongehusets adjutantstab.
- 1.2 For militære stillinger i kongehusets adjutantstab, gjelder saksbehandlingsregler i pkt. 7.
- 1.3 For stillingene forsvarssjef, sjef Forsvarets operative hovedkvarter, sjef Forsvarsstab, sjef Etterretningstjenesten og sjef Militærmisjon i Brussel, gjelder saksbehandlingsregler i pkt. 8.

### 2. Formål

Utvelgelse av offiserer til høyere militære stillinger er sentrale strategiske beslutninger.

Instruksjonen skal derfor legges til rette for:

- en systematisk og tillitsskapende prosess for utvelgelse til høyere militære stillinger
- at den best kvalifiserte kandidaten velges
- at det er forutsigbare utvelgelseskriterier for potensielle kandidater
- et økt mangfold i Forsvarets ledelse
- at det arbeides aktivt for å øke andelen kvinnelige ledere
- at Forsvaret har et godt omdømme i utvelgelsesprosessen
- at beslutningene er dokumenterbare og sporbare
- at Forsvarsdepartementet og Forsvaret samarbeider tett omkring strategisk kompetansestyring og seleksjon.

### 3. Myndighet

- 3.1 Kongen i statsråd utnevner alle militære embetsmenn i grad. Innstillinger om militære embetsutnevnelser skal foredras i statsråd av forsvarsministeren og ekspederes av ministeren i overensstemmelse med den beslutning som er fattet. Kongen i statsråd utnevner brigaderer/flaggkommandører og høyere gradsnivå, samt militære i kongehusets adjutantstab. Uavhengig av gradsopprykk, skal stillingene som forsvarssjef, sjef Forsvarsstaben, sjef Forsvarets operative hovedkvarter, sjef Etterretningstjenesten, sjef Hæren, sjef Sjøforsvaret, sjef Luftforsvaret og sjef Heimevernet innstilles til Kongen i statsråd.
- 3.2 Forsvarsministeren beordrer utnevnte brigaderer/flaggkommandører og høyere gradsnivå i stilling, jf. forsvarstilsatteforskriften § 2. Forsvarsministeren beordrer brigaderer/flaggkommandører og høyere gradsnivå i stilling ved beordring på samme gradsnivå.
- 3.3 Forsvarssjefen tilsetter oberster/kommandører i grad og forsvarsgren.
- 3.4 Oberster/kommandører i Forsvarsdepartementet, samt militære stillinger i attachetjenesten, er tilsatt i grad og forsvarsgren i Forsvaret og beordret i stilling i hhv. Forsvarsdepartementet eller attachetjenesten. Forsvarsdepartementet avgjør hvem som skal beordres i stilling i Forsvarsdepartementet og i attachetjenesten.
- 3.5 Forsvarssjefen beordrer oberster/kommandører og høyere gradsnivå til internasjonale operasjoner.
- 3.6 Midlertidig beordring til stilling på brigader-/flaggkommandørnivå og høyere gradsnivå skal godkjennes av Forsvarsdepartementet.
- 3.7 Søknader om tjeneste utover fastsatt aldersgrense avgjøres av Forsvarsdepartementet, jf. forsvarsloven § 45.

### 4. Koordineringsmøter for fremtidige innstillinger eller beordringer

Forsvarsdepartementet og forsvarssjefen/Forsvarsstaben skal minimum to ganger i året avholde koordineringsmøter for å diskutere lederutvelgelse til brigader-/flaggkommandørnivået og høyere.

5. *Kunngjøring av militære stillinger på brigader-/flaggkommandørnivå og høyere, samt stillinger på oberst/kommandørnivå som Forsvarsdepartementet har tilsettingsmyndighet for*

- 5.1 For samtlige stillinger er det normalt et krav om gjennomført videregående officersutdanning. For stillinger på brigader-/flaggkommandørnivået skal erfaring fra Forsvarsdepartementet og Forsvarsstaben tillegges vesentlig vekt. Kravene skal fremgå av kunngjøringsteksten.
- 5.2 Ved kunngjøring skal det foreligge en oppdatert stillingsannonse og stillingsinstruks for relevante stillinger.
- 5.3 Alle ledige stillinger skal som hovedregel kunngjøres. Stillingene listet i pkt. 1.3 unntas som hovedregel fra kunngjøring.
- 5.4 Utkast til stillingsannonse skal godkjennes av Forsvarsdepartementet.

6. *Saksbehandlingsregler*

- 6.1 Det skal tilstrebes størst mulig grad av åpenhet i utvelgelsesprosessen.
- 6.2 Saksbehandlingen og beslutningene skal være sporbare i ettertid.
- 6.3 Aktuelle kvinnelige kandidater til utlyste stillinger bør identifiseres og oppfordres til å søke. Moderat kjønnskvoltering kan benyttes. Kvinnelige kvalifiserte søkere skal alltid omtales i forslaget til innstilling.
- 6.4 Sjefen for driftsenheter i Forsvaret, eller den vedkommende bemyndiger, har uttalerett for stillinger i egen organisasjon.
- 6.5 De best kvalifiserte søkerne skal kalles inn til intervju.
- 6.6 For stillinger på oberst-/kommandørnivå kan intervju unntas dersom det er saklig grunn for det. Dersom det ikke innkalles til intervju, skal det gjennomføres samtale med søkeren.
- 6.7 Forsvarsstaben utarbeider forslag til innstilling for stillinger på brigader-/flaggkommandørnivå og høyere. Forsvarsstaben innhenter innspill fra angjeldende Driftsenhet i Forsvaret og relevant forsvarsgren. For behandling av stillinger på oberst-/kommandørnivå i Forsvarsdepartementet og militære stillinger i attachetjenesten, er rådet partssammensatt, jf. instruks for forsvarssjefens gruppe 1-råd.
- 6.8 Forsvarssjefens gruppe 1-råd har en rådgivende funksjon overfor forsvarssjefen. Deres råd legges frem for forsvarssjefen som godkjenner et endelig forslag til innstilling.
- 6.9 Forsvarssjefens forslag til innstilling sendes til Forsvarsdepartementet. Resultatene fra intervjuene skal fremgå av forsvarssjefens innstilling.
- 6.10 Forsvarsdepartementet foretar en selvstendig vurdering basert på forsvarssjefens forslag til innstilling.
- 6.11 Forsvarsdepartementet fremmer forslag til innstilling til statsråden via departementsråden, og om nødvendig utarbeider forslag til innstilling til Kongen i statsråd, jf. pkt. 3.1. Det skal fremgå om forslaget til innstilling er i henhold til forsvarssjefens forslag.
- 6.12 Forsvarsdepartementet meddeler Forsvarsstaben det endelige resultatet.

7. *Saksbehandlingsregler for militære stillinger i Kongehusets adjutantstab*

- 7.1 Forsvaret utpeker kvalifiserte kandidater etter egne kriterier fastsatt av Forsvaret.
- 7.2 De best egnede kandidatene blir intervjuet av Kongehusets adjutantstab.
- 7.3 Den som innstilles som nummer en, får audiens hos Hans Majestet Kongen eller Hans Kongelige Høyhet Kronprinsen.
- 7.4 Etter audiensen sender Forsvarsstaben forslag til innstilling til Forsvarsdepartementet.
- 7.5 Forsvarsdepartementet utarbeider forslag til innstilling til Kongen i statsråd.
- 7.6 Forsvarsdepartementet meddeler Forsvarsstaben det endelige resultatet.

8. *Saksbehandlingsregler for tilsetting av forsvarssjef, sjef Forsvarets operative hovedkvarter, sjef Forsvarsstab, sjef Etterretningstjenesten og sjef Militærmisjon i Brussel*

- 8.1 Forsvaret utpeker kvalifiserte kandidater til sjef Forsvarets operative hovedkvarter og sjef Forsvarsstab etter kriterier godkjent av Forsvarsdepartementet. Kriterier for tilsetting av forsvarssjef, sjef Etterretningstjenesten og sjef Militærmisjon i Brussel fastsettes av Forsvarsdepartementet. Alle aktuelle kandidater skal inngå i vurderingen.
- 8.2 De best egnede kandidatene blir intervjuet av Forsvarsstaben, med unntak av kandidater til forsvarssjef, som intervjues av Forsvarsdepartementet. Kandidater til stillingen som sjef Militærmisjon i Brussel og sjef Etterretningstjenesten, intervjues av Forsvaret og Forsvarsdepartementet.
- 8.3 Forsvarssjefens forslag til innstilling sendes til Forsvarsdepartementet. Forslag til innstilling til forsvarssjef utarbeides av Forsvarsdepartementet.
- 8.4 Forsvarsdepartementet fremmer forslag til innstilling til Kongen i statsråd.
- 8.5 Forsvarsdepartementet meddeler Forsvarsstaben det endelige resultatet.

9. *Momenter i utvelgelsesprosessen*

I utvelgelsesprosessen skal det legges vekt på kandidatenes utdanning, erfaring og personlige egnethet, sammenholdt med kvalifikasjonskravene fastsatt i stillingsannonsen, jf. pkt. 5.

Herunder skal følgende momenter tillegges vekt der de er relevante:

- potensial til å innfri stillingens krav til resultater og måloppnåelse
- dokumenterte lederegenskaper
- erfaring med og egnethet til å representere Forsvaret overfor det sivile samfunnet
- ledererfaring fra stillinger med selvstendig personell- og økonomiansvar
- erfaring fra stabstjeneste på nivå 1 for stillinger på oberst-/kommandørnivå
- resultat- og måloppnåelse fra tidligere stillinger
- erfaring fra internasjonal stab eller deltakelse i internasjonale operasjoner
- etiske holdninger og uklanderlig oppførsel
- eventuelle disiplinære eller strafferettslige reaksjoner
- alder, jf. forsvarsloven § 44 andre ledd
- potensial for å bekle stillinger på høyere nivå, når dette er aktuelt
- moderat kjønnskvolterering
- teamsammensetning, også i forhold til forsvarsgrentilhørighet

10. *Beordring innenfor samme grad*

- 10.1 Kvalifiserte kandidater som innehar stillingens grad, og har tjenestegjort utover minimumstiden eller generell sperrefrist i nåværende stilling, skal normalt innstilles foran kvalifiserte søkere på lavere gradsnivå. Forsvarets behov skal være styrende. I tilfeller der søkere på lavere gradsnivå vurderes som vesentlig bedre kvalifisert, kan dette prinsippet fravikes. I vurderingen av hva som regnes som vesentlig bedre, skal primært spesielle og viktige krav til stillingsinnehaver legges til grunn.
- 10.2 For offiserer som er uten fast stilling og som er kvalifisert, bør det vurderes å kunne gi fortrinnsrett på stillinger på vedkommende gradsnivå, som han/hun inngir villighet på, foran en kandidat som har fast stilling. Det skal fremgå av innstillingen om dette er vektlagt. Det kan også vurderes å sette inn offiserer uten fast stilling på søkerlistene på aktuelle stillinger som lyses ledige. I slike tilfeller skal kandidaten gjøres oppmerksom på dette etter samtale.

11. *Ikrafttredelse*

Denne instruksjonen trådte i kraft 20. oktober 2017, ble endret 23. august 2018, 10. mars 2020 og ble sist endret 01. juli 2025.